

ขั้นตอนการจัดตั้งสหกรณ์นิคม

การจัดนิคมสหกรณ์เป็นการให้หน่วยงานของราชการมีอำนาจหน้าที่จัดสรรที่ดินของทางราชการ เพื่อให้ประชาชนได้มีที่ตั้ง
เคหะสถานและประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในที่ดินนั้น และที่ดินนั้นเหมาะแก่ทางราชการที่จะต้องส่งเสริมให้ประชาชนได้ประกอบ
อาชีพทางการเกษตร

การจัดตั้งและการดำเนินงาน

เมื่อทางการได้อนุญาตให้ราษฎรที่ได้รับคัดเลือกเข้าครอบครองทำประโยชน์ที่ดินแล้ว ก็จะมีการรวบรวมราษฎรที่ได้รับการ
จัดสรรที่ดินในโครงการจัดตั้งเป็นสหกรณ์และจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 เป็นประเภทสหกรณ์นิคม
สหกรณ์นิคมเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่ง มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกับสหกรณ์การเกษตร คือ มีการดำเนินธุรกิจที่ให้บริการ
แก่สมาชิกคล้ายคลึงกัน เช่น ด้านสินเชื่อจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งของที่จำเป็น แปรรูปและส่งเสริมการเกษตร แต่มีส่วนที่แตกต่าง
กัน คือ เรื่องที่ดิน เพราะสหกรณ์การเกษตรมักจัดตั้งในพื้นที่ที่เกษตรกรมีที่ดินเป็นของตนเองอยู่แล้ว จะมีเกษตรกรที่เช่าที่ดินผู้อื่นทำ
กินบ้างเป็นส่วนน้อย ส่วนในสหกรณ์นิคม รัฐเป็นเจ้าของที่ดินในครั้งแรกแล้วจึงนำไปจัดสรรให้แก่เกษตรกรในภายหลัง
เหตุที่รัฐสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นในนิคม เนื่องจากรัฐมีความประสงค์จะส่งเสริมราษฎรที่เข้ามาอยู่ในนิคม ให้มี
อาชีพทางการเกษตรที่มั่นคงและมีรายได้สูงขึ้น สามารถดำรงชีพครอบครัวอยู่ได้ตามอัตภาพ และมีสถาบันของตนเองในการเป็นสื่อ
กลางที่จะให้บริการด้านความแตกต่าง ๆ แก่สมาชิก ซึ่งทางราชการมีนโยบายที่จะจัดสหกรณ์นิคมให้เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ดำเนิน
ธุรกิจในรูปแบบประเภค โดยมิรัฐเป็นผู้เล็งช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้สหกรณ์นั้นดำเนินธุรกิจตามแผนงานและระเบียบข้อบังคับ
เพื่อจะได้บังเกิดผลดีแก่สมาชิกหากจำเป็นต้องมีการตรวจสอบควบคุม ก็มีเจตนาเพียงให้การแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเท่านั้น

สหกรณ์นิคมจะอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิก ดังนี้

1. เป็นสื่อกลางในการขอรับหรือบริการต่าง ๆ จากรัฐบาล
2. เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาลกับสมาชิกสหกรณ์ในการปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น เรียกเก็บเงินเพื่อช่วยทุนของรัฐ
3. เพื่อให้เกษตรกรในนิคมมีสถาบันของตนเอง ที่จะจัดทำและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดหาสินเชื่อ
4. การรวมกันซื้อ-ขาย การส่งเสริมการเกษตรและการฝึกอบรมซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้เกิดระบบที่ดีในการจัดหา การผลิต

การตลาด โดยสมาชิกของสหกรณ์นิคมเป็นเจ้าของ เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้ประโยชน์ ซึ่งจะทำให้สหกรณ์นิคม สามารถผนึกกำลัง ประกอบอาชีพอย่างมั่นคง มีรายได้และมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ขั้นตอนการจัดตั้งนิคมสหกรณ์

1. ออกพระกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์
2. สำรวจและจัดทำแผนที่วงรอบ กำหนดแนวเขตที่ดินของนิคม
3. สำรวจแบ่งแปลงที่ดิน
4. รับสมัครสอบคัดเลือกบุคคลเข้าทำประโยชน์ในที่ดินนิคมสหกรณ์
5. การจัดที่ดินเพื่อประโยชน์สาธารณะ
6. การส่งเสริมและพัฒนาปรับปรุงดิน
7. การจัดปัจจัยพื้นฐาน
8. การส่งเสริมสหกรณ์
9. ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (กสน.3)
10. ออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ในที่ดิน (กสน.5)